

องค์ประกอบและเงื่อนไขพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของ
นักศึกษาครู: มุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้อง

Elements and Conditions of Instructional Behavior for Pre-service
Teachers' Learners in The Digital Era: A Perspective from the
Involved Parties

อัจฉราพรรณ กันสุขะ^{1*}, ธฐาศุภร์ จันประเสริฐ¹, และ วิไลลักษณ์ ลังกา²

Ajcharapun Kunsuya^{1*}, Thasuk Junprasert¹, and Wilailak Langka²

Abstract

This research was to search for and understand elements and conditions of instructional behavior for pre-service teachers in the digital era. This qualitative research employed a technique of purposive selection to determine its total number of 39 key informants. The informants, those who were involved in the pre-service teacher development process, included executives of the Teachers' Council of Thailand, deans of the Faculty of Education, university supervisors (eight), school administrators, mentor teachers (five), pre-service teachers (11), and elementary students (15). Data were collected by in-depth interviews and focus groups. Content analysis was carried out.

¹สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, ²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

¹Behavioral Science Research Institute, ²Faculty of Education, Srinakharinwirot University, Sukumvit Road 23, Wattana, Bangkok 10110

ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding e-mail: ningyongsg@gmail.com)

รับบทความวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2563 แก้ไขวันที่ 25 เมษายน 2563 รับลงตีพิมพ์วันที่ 29 เมษายน 2563

The research revealed that:

1. Elements of instructional behavior for pre-service teachers consisted of (1) a learning activity designed previously before teaching, (2) which was following the learners' learning styles, needs, and nature, (3) a supportive learning atmosphere, (4) multiple types of learning achievement-based tests and assessments, and (5) feedback skills to stimulate learning.

2. The conditions of the behavior consisted of personality including (1) self-confidence, (2) self-efficacy, (3) the experience of teaching success, (4) the teacher's anxiety about the experience, and (5) adaptability during the experience of professional teaching in schools. Environmental conditions included: encouragement given by intimate friends, and positive reinforcement, learners' differences, and the workload.

Keywords: Instructional Behavior, Learners in Digital Age, Pre-Service Teachers

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อค้นหาและทำความเข้าใจองค์ประกอบและเงื่อนไขพฤติกรรม การจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาครู ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยกลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาครู ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในหน่วยผลิต และพัฒนาครู 8 คน ได้แก่ ผู้บริหารครุสภา คณบดีคณะครุศาสตร์ และอาจารย์นิเทศมหาวิทยาลัย 2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของกลุ่มผู้ใช้ครู จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง และ 3) นักศึกษาครูชั้นปีที่ 5 จำนวน 11 คน ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบพฤติกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาครู ประกอบด้วย 1) มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนสอน 2) มีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ธรรมชาติของผู้เรียน 3) มีการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) มีการวัดและ ประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมเน้นดูพัฒนาการของผู้เรียน และ 5) มีทักษะการให้ข้อมูล ป้อนกลับเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้

2. เงื่อนไขของพฤติกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาครู ประกอบด้วยเงื่อนไขส่วนบุคคล ได้แก่ 1) การมีความเชื่อมั่นในตนเอง 2) มีการรับรู้ความสามารถ ของตนเอง 3) การได้รับประสบการณ์ความสำเร็จในการสอน 4) ความวิตกกังวลต่อการออกฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู และ 5) การปรับตัวในช่วงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน และ เงื่อนไขด้านสภาพแวดล้อมและบุคคลใกล้ชิด ได้แก่ 1) กำลังใจจากบุคคลใกล้ชิด 2) การให้การ เสริมแรงทางบวก 3) ความแตกต่างของนักเรียนในชั้นเรียน และ 4) ภาระงานของโรงเรียน

คำสำคัญ: พฤติกรรมจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนในยุคดิจิทัล นักศึกษาครู

บทนำ

“เด็กยุคดิจิทัล (Digital Generation)” หรือ “เด็กยุคดิจิทัลเนทีฟ (Digital Native)” เป็นคำที่สะท้อนให้เห็นถึงความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมของมนุษย์เพิ่มมากขึ้นด้วยเด็กยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นเด็กที่เกิดระหว่างปี ค.ศ. 2000 จนถึงปัจจุบัน และเป็นช่วงที่มีการพัฒนาของสื่อดิจิทัลอย่างรวดเร็ว วิธีการรับรู้ วิธีการเรียนรู้ รวมถึงวิธีการคิดของเด็กยุคนี้จึงแตกต่างไปจากคนรุ่นก่อน สมรรถนะของเด็กยุคดิจิทัลสามารถเปลี่ยนความคิดจากสิ่งหนึ่งไปอีกร่างหนึ่งได้รวดเร็ว และสามารถทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกันได้ดีกว่าคนรุ่นก่อน ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นในยุคปัจจุบัน ซึ่งเด็กต้องได้รับการส่งเสริมให้ฝึกคิด ฝึกทำงานอย่างมีขั้นตอน มีการวางแผน จัดลำดับความสำคัญ ทดลองค้นคว้าหาคำตอบ จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เด็กจะมีความสุขจากการได้ลงมือทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ และเมื่อทำได้สำเร็จ จะเกิดความภาคภูมิใจ สร้างความสุขให้กับตนเองได้จากภายใน กระบวนการเหล่านี้จะช่วยพัฒนาสมองส่วนหน้าให้มีทักษะด้านการบริหารจัดการชีวิตที่ดี และนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตได้ ซึ่งจะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีที่สุดเมื่อต้องก้าวเข้าไปอยู่ในโลกดิจิทัล อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ควรปลูกฝังให้กับเด็ก คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับครอบครัว เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม เข้าใจอารมณ์ตนเอง เข้าใจผู้อื่น มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ซึ่งจะทำให้เด็กได้รับการยอมรับทางสังคม ดังนั้น การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลการเรียนรู้จึงเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพร้อมรับสิ่งใหม่ (Chutabhakdikul, 2015; Wongyai, 2017)

จากความสำคัญข้างต้น ครูในฐานะผู้จัดการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญกับ “การเรียนรู้” มากกว่า “การสอน” ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนมากกว่าการให้เนื้อหาวิชาเพียงอย่างเดียว (Vanichatanavorachai, 2015) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การปฏิบัติ และการสร้างแรงบันดาลใจไปพร้อมกัน ผู้เรียนจะไม่เป็นเพียงผู้รับ (Passive Learning) แต่ผู้เรียนต้องฝึกการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Active Learning) (Chalarux, 2015) ได้พัฒนาความสามารถตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพของตนเอง บทบาทของครูจึงเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าที่จะเป็นผู้สอนหรือผู้ถ่ายทอดความรู้ ดังนั้น บทบาทและคุณลักษณะของครูในยุคดิจิทัลจึงต้อง “เปลี่ยนวิธีคิด (Mindset) และปรับวิธีสอน” ด้วยการไม่เน้นสอน แต่เน้นจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะและความรู้ที่จำเป็น เรียนแบบให้รู้จริง เน้นการลงมือปฏิบัติ (Action Learning) เพื่อการค้นหาศักยภาพของผู้เรียน รวมทั้งเป็นนักประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Formative Assessment) ด้วยการทำงานและเรียนรู้เป็นทีม และให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารอบด้าน (Holistic Development) (Phanit, 2015; Chalarux, 2015) และการที่ครูจะสนองต่อความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างสมบูรณ์ได้ จำเป็นต้องมีกระบวนการพัฒนาหรือสร้างครูให้มีคุณลักษณะ มีทักษะและความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในยุคดิจิทัล ดังนั้น การพัฒนาอย่างเป็นกระบวนการและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการความรู้ในยุคดิจิทัล จึงควรเกิดขึ้นตั้งแต่ต้นทางในระบบของการผลิตและพัฒนาครู โดยคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นหน่วยผลิตและพัฒนาบัณฑิตศึกษาวิชาชีพครูโดยตรงให้เป็นนักศึกษายุคใหม่ที่มีวิถี

การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในยุคดิจิทัล

คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ มีระบบการผลิตและพัฒนาบัณฑิตศึกษาวิชาชีพครูให้เป็นไปตามข้อกำหนดการพัฒนาศักยภาพของวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานของคุรุสภา ซึ่งนักศึกษาคูทุกคนจะต้องผ่านหลักสูตรการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในสถานศึกษาเครือข่ายที่เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ภายใต้การดูแลร่วมกันของอาจารย์นิเทศมหาวิทยาลัย ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาครูฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ซึ่งต้องดูแลและพัฒนา นักศึกษาครูในช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน ให้มีพัฒนาการด้านการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในช่วงวัยระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการอย่างเด่นชัดมากทางด้านสติปัญญา การเรียนรู้ ทักษะทางอารมณ์และสังคม ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบการวิจัยผสมผสานวิธีแบบสอดแทรก (The Intervention Design: Advanced Mixed Methods Design) ตามแนวคิดของแครสเวล (Creswell, 2015) โดยใช้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งเน้นข้อมูลเชิงลึกในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบและเงื่อนไขของพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาครู มาสำรวจ เสริม และสนับสนุนผลการวิจัยเชิงทดลองทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการวิจัย

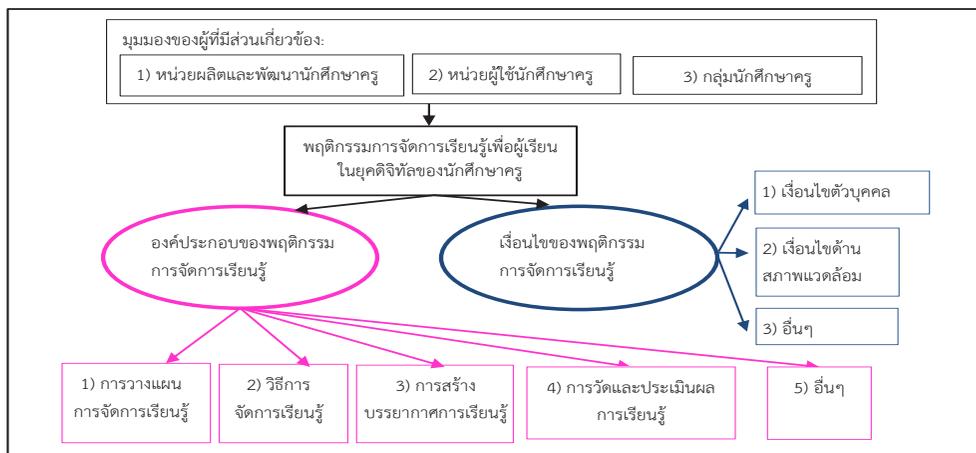
ดังนั้น การศึกษาในบทความนี้จึงเป็นการวิจัยระยะแรกของการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในสนามวิจัย เพื่อค้นหาและทำความเข้าใจองค์ประกอบ และเงื่อนไขของพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลสำหรับนักศึกษาครู ผ่านมุมมองของผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อนำมาออกแบบพัฒนาโปรแกรมและแบบวัดพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลในระยะต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อค้นหาและทำความเข้าใจองค์ประกอบและเงื่อนไขพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาครู

การทบทวนวรรณกรรม และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการค้นหาและทำความเข้าใจครอบคลุมเนื้อหาสำคัญ ดังนี้ 1) แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะและการเรียนรู้ของเด็กยุคดิจิทัล 2) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการสอนของครู ลักษณะและทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 3) แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรการผลิตครู และแนวคิดหลักการของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และ 4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กในยุคดิจิทัล ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาเขียนกรอบแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางดำเนินการวิจัย ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

การค้นหาและทำความเข้าใจองค์ประกอบและเงื่อนไขพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาครู ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Groups) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

การเลือกผู้ให้ข้อมูล

การกำหนดขอบเขตของการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจงจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาครู โดยคำนึงถึงผู้ที่สามารถถ่ายทอดข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ที่ศึกษาทั้งหมด 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในหน่วยผลิตและพัฒนาครู ได้แก่ ผู้บริหารคณาจารย์ จำนวน 1 คน คณบดีคณะครุศาสตร์ จำนวน 1 คน และอาจารย์นิเทศมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้สอนในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และมีประสบการณ์ในการนิเทศและดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 6 คน 2) กลุ่มผู้ใช้ครู ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการนิเทศและดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 2 คน และครูพี่เลี้ยงซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการนิเทศและดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน และ 3) นักศึกษาครู ชั้นปีที่ 5 จำนวน 11 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured) ที่มีการจัดเตรียมประเด็นหลัก ประเด็นรอง และวางแผนการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า โดยได้ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้พิจารณาให้คำแนะนำและปรับปรุงเพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา โดยตัดข้อคำถามที่มีความซ้ำซ้อน และปรับการใช้สำนวนภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล แล้วปรับปรุงแก้ไขตาม

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพกับผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยตนเอง โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยระหว่างเก็บข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกัน จนกว่าข้อมูลอิ่มตัว และใช้เครื่องบันทึกเสียงในขณะสัมภาษณ์ แล้วถอดเทปแบบคำต่อคำเพื่อนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป นอกจากนี้ ยังมีผู้ช่วยวิจัย ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้จดบันทึก สังเกตการณ์สนทนา บรรยากาศ เหตุการณ์ พฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างพูดคุย โดยทุกครั้งที่มีการบันทึกเสียง หรือถ่ายภาพ ผู้วิจัยขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลก่อนทุกครั้ง

การวิเคราะห์และการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลตามแนวทางการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) มีการจดบันทึกข้อมูลและถอดเทปเสียงสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ จัดพิมพ์เป็นไฟล์ข้อมูล โดยมีกระบวนการวิเคราะห์ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) อ่านข้อความที่ได้จากการถอดเทปเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตรวจสอบข้อมูลหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้ซึมซับ เข้าใจในข้อมูล 2) เขียนสรุปย่อข้อความ ตั้งโครงสร้างของข้อมูลไว้เพื่อย้อนกลับมาอ่านข้อความสามารถทำให้เข้าใจได้รวดเร็ว ไม่ต้องอ่านใหม่ทั้งหมด 3) สร้างรหัสข้อมูล และอ่านซ้ำโดยเก็บรายละเอียดข้อมูลเพื่อจำแนกหน่วยของข้อมูล หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการจัดหน่วยของข้อมูลที่สอดคล้องจากผู้ให้ข้อมูลเข้าเป็นหมวดหมู่ จัดกลุ่มจำแนกข้อสรุปเป็นชุดย่อย และ 4) ตีความข้อมูลและศึกษาเพิ่มเติมจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงทำการค้นหาประเด็นที่สำคัญโดยการแยกข้อความที่เหมือนกัน และแตกต่างกันโดยตรวจสอบความเชื่อมโยงกับประเด็นหลัก และสุดท้ายดำเนินการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยการตรวจสอบสามเส้า (Data Triangulation) และวิธียืนยันความถูกต้องของข้อมูล (Member Checking) โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละขั้นตอน เพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูล และพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย โดยดำเนินการขอพิจารณาจริยธรรมสำหรับการวิจัยในมนุษย์กับคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รหัสโครงการวิจัยเลขที่ SWUEC 472/61 และพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูลด้วยการรักษาความลับ การละเว้นการอ้างถึงบุคคล หรือสนามวิจัยอย่างเฉพาะเจาะจง

ผลการวิจัย

ข้อค้นพบจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มตามมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อค้นพบมาศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย โดยนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 องค์ประกอบพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาคครูยุคใหม่ มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนสอน คือ การที่นักศึกษาคครูสามารถวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน มีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนสอน คิด และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถผลิตหรือใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรม ใช้แอปพลิเคชันมาช่วยสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ คำอธิบายแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 องค์ประกอบพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้โดยมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนสอน: บทสัมภาษณ์

มุมมองหน่วยผลิตและพัฒนา นักศึกษาคครู	มุมมองจากกลุ่มผู้ใช้นักศึกษาคครู
<p>“นักศึกษาคครูต้องสามารถผลิต คือ ใช้ประโยชน์จากพัฒนาตัวเทคโนโลยีและนวัตกรรมได้ ยกตัวอย่างเช่น ครูอาจจะต้องทำแอปพลิเคชันต่าง ๆ ครูอาจจะต้องใช้ Social Media ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนอย่างนี้ เป็นต้น เพราะฉะนั้นครูที่เรียนในหลักสูตรครูคงไม่เฉพาะเพียงรู้ว่ามีเทคโนโลยีอะไรแต่ต้องใช้มันได้และสามารถพัฒนาและได้ต่อยอดได้ด้วย (ผู้บริหารครูสภา)</p>	<p>“โลกยุคใหม่ก็คือ มันต้องสามารถหยิบข้อมูลขึ้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้... ครูยุคใหม่ต้องสามารถสร้างนวัตกรรมได้ด้วย ถ่ายทอดได้ด้วย แบ่งปันได้ด้วย...” (คณบดีคณะครุศาสตร์)</p>
	<p>“...ต้องวิเคราะห์เด็กก่อนเพราะว่าบริบทของเด็กไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นต้องวิเคราะห์เด็กซะก่อน ก่อนที่จะวางแผนหรือจะทำแผนการสอนลงไป และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ...” (ผู้บริหารสถานศึกษา 1)</p>

1.2 มีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน คือ การที่นักศึกษาคครูมีการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงธรรมชาติของผู้เรียน มีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ วิธีการถ่ายทอดให้เหมาะสมกับผู้เรียน ปรับจากการสอนไปสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก คอยเป็นโค้ชให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียน สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนรู้ คำอธิบายแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 องค์ประกอบพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน: บทสัมภาษณ์

มุมมองหน่วยผลิตและพัฒนา นักศึกษาครู	มุมมองจากกลุ่มผู้ใช้นักศึกษาครู
“ครูรุ่นใหม่ เรื่องการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และการใช้เทคโนโลยี มันจะมีมันหนึ่ไม่ได้หรอกที่ครูยังต้อง จัดสถานการณ์หรือจัดสื่อเรียนรู้ที่มันเป็น ดิจิทัลอะ ให้ส่งงานโดยผ่านระบบเครือข่าย เนี่ยครูต้องสร้างห้องเรียนให้เป็นดิจิทัล สร้างห้องแชทสร้างห้องส่งงาน ต้องรู้ เทคนิคพื้นฐานของการสื่อสารเครือข่าย เช่น เขาเรียก e-Learning หรือห้องเรียน ดิจิทัล...” (คณบดีคณะครุศาสตร์)	“...คือเราพูดถึงครูเนี่ยนะสิ่งที่มันเปลี่ยนไป ก็คือ ยุคสมัยนะคะ ต้องสามารถจัดการ เรียนรู้ได้เหมาะสมกับธรรมชาติและวิธีการ เรียนรู้ของนักเรียนที่เปลี่ยนไป ...ที่จริง Content ก็เป็นส่วนสำคัญ แต่แค่เปลี่ยน วิธีการถ่ายทอดให้มันเหมาะสมกับผู้รับก็ เหมือนผู้ส่งสารจากครูไปสู่ผู้เรียนวิธีการ ส่งสารเราก็ต้องผ่านสื่อกลางต่าง ๆ ยุคเดิม เนี่ยอาจจะใช้ได้ผลเพราะว่าบุคลิกลักษณะ ของผู้เรียนเนี่ยมันไม่ได้มีสื่ออะไรมากมายที่ ชูโงะนะคะ เช่น โทรศัพท์มือถือ แต่ปัจจุบัน นี้พอคนเปลี่ยน วิธีการสอนก็ต้องเปลี่ยน นะคะ” (อาจารย์นิเทศ 2)

1.3 มีการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ คือ การที่นักศึกษาครูมีการจัดการ ชั้นเรียน สร้างสภาพแวดล้อมในการสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างหลากหลาย จัดกิจกรรมที่สนับสนุนส่งเสริม การเรียนหรือสร้างสิ่งแวดล้อมดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยสร้างบรรยากาศ ในการเรียนรู้ คำอธิบายแสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 องค์ประกอบพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้โดยการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการ เรียนรู้: บทสัมภาษณ์

มุมมองหน่วยผลิตและพัฒนา นักศึกษาครู	มุมมองจากกลุ่มผู้ใช้นักศึกษาครู
“...บางทีเราสอนไว้เราอาจจะต้องถ่ายคลิบ เก็บไว้เพื่อให้เด็กได้มาทบทวนเรื่อง การเรียนต้องมีอะ...คนรุ่นใหม่เขาจะเป็น ผู้ใช้เลือกใช้ App ที่มันดี ๆ อะไรแบบนี้ ต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ นะ” (คณบดีคณะครุศาสตร์)	“...สื่อผลมีเอามาใช้ในการสอน เด็กชอบมาก (เน้นเสียง) เด็กสนุกมาก จะตื่นเต้น แต่เดี๋ยวนี้ก็สังเกตนะคะ ความสนใจต่อสื่อพวกนี้ลดลง แต่พอ นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านมาเขามีการใช้ เกมดิจิทัล ใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามาสร้าง บรรยากาศเนี่ยะ นักเรียนดูจะตื่นเต้นกว่า มากคะ ...เออเลยคิดว่าเดี๋ยวนี้ยุคสมัยก็ เปลี่ยนไปเนอะ ...อาจผสมผสานกันไปใช้ วิธีการที่หลากหลายให้เด็กเขาไม่เบื่อ สนุก ที่จะเรียนนะคะ ” (ครูพี่เลี้ยง 3)

1.4 มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสม คือ การที่นักศึกษาครูรู้จักการเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสามารถวัดได้จริงว่าเมื่อเรียนไปแล้วเด็กเขารู้หรือยังไม่รู้อะไร มีการบันทึกพัฒนาการของผู้เรียนขณะสอน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดการเรียนการสอน โดยเก็บข้อมูลการเรียนรู้ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น สังเกต ซักถาม จดบันทึก แล้ววิเคราะห์ว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ จะต้องให้ผู้เรียนปรับปรุงอะไร หรือผู้สอนปรับปรุงอะไร เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ มีการประเมินระหว่างเรียน มีการให้ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะในการนำเสนอผลงาน การพูดคุยระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ผลการสอบ เป็นต้น มีการใช้เทคโนโลยีมาร่วมในการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย คำอธิบายแสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 องค์ประกอบพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ที่มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสม: บทสัมภาษณ์

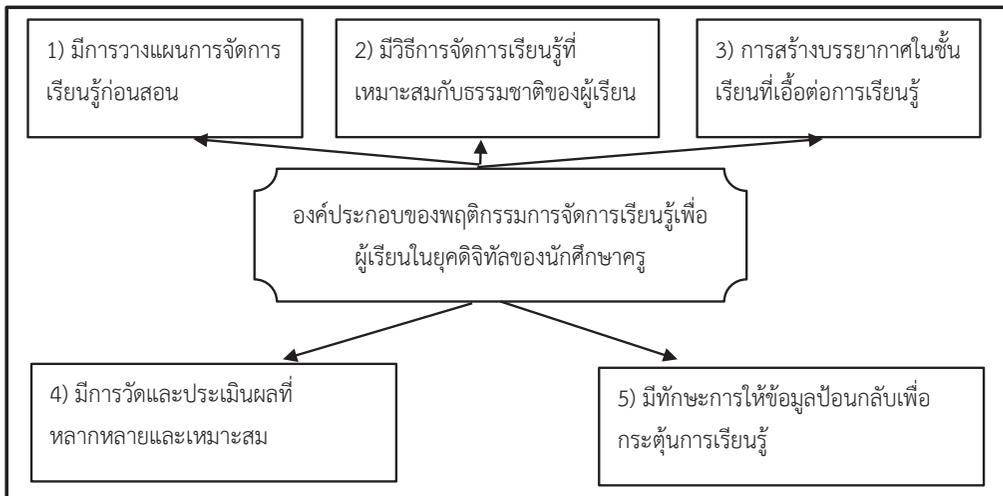
มุมมองหน่วยผลิตและพัฒนา นักศึกษาครู	มุมมองจากกลุ่มผู้ใช้นักศึกษาครู
<p>“...สิ่งที่ยังเห็นว่านักศึกษาครูเราควร จะพัฒนาขึ้นนั่นก็คือ การรู้จักเลือก เครื่องมือและ ควรต้องรู้จักวิธีการใช้ เครื่องมือในการวัดประเมินผู้เรียน ให้เหมาะสม และสามารถวัดได้จริงว่า เรียนไปแล้วเด็กเขารู้หรือยังไม่รู้อะไร...” (อาจารย์นิเทศ 4)</p>	<p>“...นักศึกษาครูยุคใหม่ต้องสามารถใช้ เทคโนโลยีในการจัดระบบทำข้อสอบได้... ห้องเรียน e-classroom ข้อสอบ อัตโนมติ Pre-test Post-test ใส่ข้อมูล ไปมันก็จะประมวลให้ว่าเอามีห้องที่ เก็บคะแนน ให้เดโม (สาธิต) สำหรับเด็ก เช็กชื่ออะไรแบบนี้ ซึ่งคนที่เป็นครูยังไม่ไปถึงเท่าไรนะ...” (คณบดีคณะ ครุศาสตร์)</p>
	<p>“...นักศึกษาต้องมีการจดพัฒนาการ ของเด็กเวลาเขาสอนเขาจะได้ตามเด็กได้ ว่าเด็กคนนี้มีแนวโน้มแค่ไหน คนนี้อยู่ แคนไหน ๆ ต้องมีการเก็บข้อมูลการเรียนรู้ ทั้งเป็นทางการด้วยการสอบ และไม่ เป็นทางการร่วมด้วย เช่น สังเกต ซักถาม จดบันทึก แล้ววิเคราะห์ว่าผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้หรือไม่ จะต้องให้ผู้เรียนปรับปรุง อะไร หรือผู้สอนปรับปรุงอะไร เพื่อให้เกิด ความก้าวหน้าทางการเรียนรู้” (ครูพี่เลี้ยง 2)</p>

1.5 มีทักษะการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ คือ การที่นักศึกษาครูสามารถสะท้อนกลับผลการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ปรับปรุง และเรียนรู้ที่จะทำให้ดีขึ้น เป็นการบรรยายหรืออธิบายถึงพฤติกรรมของผู้เรียนว่ามีพฤติกรรมที่ดึ้นน้อยอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ ในการปฏิบัติ พฤติกรรมที่ดึ้นนต้องเป็นการให้อย่างต่อเนื่องและชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงพัฒนา คำอธิบายแสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 องค์ประกอบพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ที่มีทักษะการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้: บทสัมภาษณ์

มุมมองหน่วยผลิตและพัฒนา นักศึกษาครู	มุมมองจากกลุ่มผู้ใช้ นักศึกษาครู
-	<p>“...เวลาที่สอน พี่ก็จะรู้จักเด็กเราว่าใคร เก่งอ่อนบ้างในห้อง อย่างคณิตศาสตร์ บางทีเด็กเก่งก็อาจให้โจทย์เยอะหน่อย ส่วนเด็กอ่อนก็ให้ตามพัฒนาการ เราไม่ทิ้งเขานะ เขาทำได้เราต้องชื่นชม ให้รางวัลบ้าง พร้อมกับบอกเหตุผลว่าเขาได้รับคำชมเพราะอะไร ได้รางวัลเพราะอะไร เด็กเขาก็จะรู้สึกภูมิใจ และพยายามมากขึ้น ซึ่งพี่ว่ามันได้ผลนะ...” (ครูที่เลี้ยง 4)</p> <p>“...อย่างเวลาตรวจการบ้าน ตรวจงานเด็ก การให้ฟีดแบคกลับไปจะช่วยทำให้ นักเรียนเขารู้จุดบกพร่องของตัวเอง เขาก็จะได้กลับไปแก้ไขให้ถูกต้อง แล้วเราก็คอยตรวจสอบอยู่ตลอดว่าเขาเข้าใจดีแล้วหรือยัง เพราะฉะนั้นการให้ฟีดแบคกลับไปก็สำคัญมาก ๆ” (ครูที่เลี้ยง 5)</p>

สรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาครูยุคใหม่ ได้แก่ 1) มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนสอน 2) มีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน 3) การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสม และ 5) มีทักษะการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 องค์ประกอบของพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาครูยุคใหม่

ส่วนที่ 2 เจเนอซของพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาครูยุคใหม่

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เจเนอซของพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาครู สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเด็น (Sub-theme) ได้แก่ 1) เจเนอซตัวบุคคล และ 2) เจเนอซ

ด้านสภาพแวดล้อมและบุคคลใกล้ชิด โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 เจื่อนใจส่วนบุคคล เป็นเจื่อนใจสาเหตุจากตัวบุคคลที่ทำให้ นักศึกษาครุมีพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลแสดงออกแตกต่างกันออกไป ประกอบด้วย เจื่อนใจส่วนสนับสนุนและอุปสรรค ดังนี้

2.1.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง คือ การที่ นักศึกษาครุมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ทั้งด้านสื่อการเรียนรู้ อุปกรณ์ เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีความกล้าจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนด้วยความมั่นใจ กล้าแสดงออก สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง พึ่งพาตนเอง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่เพื่อให้อยู่ในสังคมโรงเรียนได้อย่างมีความสุข คำอธิบายแสดงดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เจื่อนใจส่วนบุคคลด้านความเชื่อมั่นในตนเอง: บทสัมภาษณ์

มุมมองหน่วยผลิตและพัฒนา นักศึกษาครุ	มุมมองจากกลุ่มผู้ใช้นักศึกษาครุ
“...ในการจัดการเรียนการสอนของเราเนี่ยเราต้องมีการเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดีนะคะไม่ว่าจะเป็นแผน สื่อหรือว่าอุปกรณ์การเรียนการสอน... พอนักศึกษาทำได้เขาก็เกิดความเชื่อมั่นมากขึ้น แล้วก็มีความกล้าที่จะแสดงออก...” (อาจารย์นิเทศ3)	“...เด็กบางที่จะคุมห้องเรียน คุณเด็กไม่ได้แล้วสอนเด็กก็จะคุย เขาจะบริหารจัดการไม่ค่อยได้ทีนี้เขาก็เลยไม่มั่นใจในตัวเองก็มี” (ครูพี่เลี้ยง5)

2.1.2 การรับรู้ความสามารถของตนเอง คือ การประเมินของ นักศึกษาครุว่ามีความมั่นใจในการจัดการความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของตนเมื่อเผชิญกับสภาวะการณ์ การได้รับการยอมรับจากครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ นักเรียนที่ตนสอน และความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งหาก นักศึกษาครุรับรู้ว่ามีความสามารถ จะไม่ยอมแพ้อะไรง่าย ๆ แต่จะพยายามทำงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ คำอธิบายแสดงดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เจื่อนใจส่วนบุคคลด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง: บทสัมภาษณ์

มุมมองหน่วยผลิตและพัฒนา นักศึกษาครุ	มุมมองนักศึกษาครุ
-	“...ตอนที่หนูสอบตอนปี 4 หนูตั้งใจมาก เพราะกลัวจะทำออกมาไม่ดี เตรียมตัว เตรียมความพร้อมอย่างดี เตรียมสื่อกิจกรรม สนุก ๆ หลากหลาย ตอนที่หนูส่งแผนให้ ครูพี่เลี้ยงตรวจ เขาก็ให้คำแนะนำที่ดีมาก ทำให้ หนูรู้สึกมั่นใจในการสอนครั้งนั้นมากขึ้น พอสอนเสร็จหนูโล่งเลยคะ นักเรียนสนุกและมีความสุข เปิดใจในการเรียนรู้ รู้สึกว่าแฮปปี้มาก ค่ะ” (นักศึกษาครุ 1)
	“...เวลาที่สอนเสร็จแล้ว ถ้านักเรียน เข้าใจในสิ่งที่หนูสอนนะ ความเหนื่อย จากที่เตรียมการสอนมาหลายวันก็หายไปเลยคะ...เป็นพลังใจให้หนูพัฒนา ตัวเองต่อไปคะ” (นักศึกษาครุ 4)

2.1.3 การประสบความสำเร็จในการสอน คือ การที่นักศึกษาครูมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของตนเอง จากการได้รับประสบการณ์ตรงที่ประสบความสำเร็จ และรู้ว่านักเรียนและบุคคลใกล้ชิดรอบข้าง ได้แก่ ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ พึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนในครั้งนั้น ๆ ส่งผลให้นักศึกษาครูกู้สึกอึดอ้อม ภาคภูมิใจในตนเอง มีพลังใจในการพัฒนาตนเองต่อไป คำอธิบายแสดงดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เงื่อนไขส่วนบุคคลด้านการประสบความสำเร็จในการสอน: บทสัมภาษณ์

มุมมองหน่วยผลิตและพัฒนานักศึกษาครู	มุมมองนักศึกษาครู
“...แน่นอนว่าในสัปดาห์สองสัปดาห์แรกย่อมปวดหัวแน่นอน ถ้าเจอเด็กหลายประเภทนะครั้นนั้นเราเองก็ควรจะให้เวลากับเขาด้วยสัปดาห์แรกคงไม่มีคำว่า Perfect ต้องให้เวลากับเขาให้เขาค่อย ๆ ปรับ ค่อย ๆ จูนนะครับ... ช่วงแรก ๆ ของการสอน ถ้านักศึกษาเขาประสบความสำเร็จในการสอนนะ เขาจะได้นแนวทางของตัวเองและมีความสุขกับการเป็นครูเลย แต่ช่วงแรก ๆ ทั้งครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศต้องช่วยกันนะครับ...” (อาจารย์นิเทศ 4)	“...ค่ะอย่างตอนที่หนูทดลองสอนหนูตื่นเต้นมาก หนูส่งแผน อาจารย์นิเทศก่อน อาจารย์ให้แก่มาก ๆ ค่ะ แต่ก็ได้รับคำแนะนำในการปรับแผนที่ดีมาก หนูแกแล้วส่งให้ครูพี่เลี้ยงดู เขาก็ไม่ได้ให้แก่อะไรมากค่ะ แต่จะให้คำแนะนำแล้วก็ให้กำลังใจก่อนสอนค่ะ พอสอนเสร็จหนูมีความสุขมากเพราะ นักเรียนบอกว่าอยากเรียนกับหนูอีก อยากรเล่นเกมทำกิจกรรมอีกค่ะ (ยิ้ม) ก็รู้สึกภูมิใจ หายเหนื่อยเลยคะ...” (นักศึกษาครู 3)

2.1.4 ความวิตกกังวลต่อการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู คือ อารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ เป็นความรู้สึกทางลบ เป็นความรู้สึกระวนระวายและกังวลใจต่อการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ในโรงเรียน ซึ่งข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม พบว่า นักศึกษาครูมีความวิตกกังวลทั้งด้านการควบคุมชั้นเรียน กลัวว่าจะไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ ไม่สามารถจูงใจให้นักเรียนตั้งใจเรียนได้ กังวลในการสอนและการเขียนแผนไม่ทัน ซึ่งครูในระดับชั้นประถมต้องสอนในหลายวิชา และสอนหลากหลายระดับชั้น ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ และยิ่งกล้า ๆ กลัว ๆ ในการจัดการเรียนการสอน คำอธิบายแสดงดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เงื่อนไขส่วนบุคคลด้านความวิตกกังวลต่อการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู: บทสัมภาษณ์

มุมมองหน่วยผลิตและพัฒนานักศึกษาครู	มุมมองนักศึกษาครู
“...ค่ะก็คล้าย ๆ กันกับอาจารย์นิเทศ 4 นะคะ คือ เรื่องเด็กไม่สามารถคุมชั้นเรียนได้เนื่องจากเด็กก็คือน่าสนใจใหม่อยู่ใช่ไหมคะ แล้วก็การแก้ปัญหาเฉพาะหน้ายังไม่ค่อยอยู่ก็ยังไม่ค่อยชำนาญว่า กล้า ๆ กลัว ๆ ในการที่จะจัดการเรียนการสอน” (อาจารย์นิเทศ 3)	“...เด็กเขามีความแตกต่างกันค่ะในห้องเรียน หนูกังวลเรื่องการควบคุมชั้นเรียนค่ะ กลัวเด็กจะไม่ฟังไม่ฟัง กลัวชั้นเรียนเกิดความวุ่นวาย...” (นักศึกษา 1) “...หนูก็กังวลไปหมดเลยคะ... หนูเพิ่งได้ตารางสอนมาจากโรงเรียน ต้องรับผิดชอบสอนหลายวิชาเลยคะ หนูก็กลัวจะเขียนแผนไม่ทัน ไหนต้องเตรียมสอนอีก แล้วก็ยิ่งรู้สึกกังวลในการสอน ไม่มั่นใจเลยคะ...” (นักศึกษา 9)

2.1.5 การปรับตัวในช่วงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน คือ การที่นักศึกษาครูได้ปรับเปลี่ยนบทบาทของการเป็นครูใหม่ ในสภาพแวดล้อมใหม่ และสังคมใหม่ภายในโรงเรียน ซึ่งจากการสนทนากลุ่ม พบว่า นักศึกษาครูต้องปรับตัวให้เข้าสังคมใหม่ ต้องรับผิดชอบงานในหลาย ๆ หน้าที่มากขึ้น ต้องพบสังคมใหม่ ๆ ในโรงเรียนทั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์นิเทศสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง ครูในสายชั้น นักเรียน รวมทั้งผู้ปกครอง เป็นต้น และเป็นการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมาก อันเกิดจากนโยบายการเปิดปิดอาเซียนระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียนไม่ตรงกัน จึงส่งผลให้นักศึกษาครูไม่มีช่วงเวลาเตรียมความพร้อม เพราะต้องลงฝึกประสบการณ์และถูกส่งตัวไปยังโรงเรียนทันที คำอธิบายแสดงดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 เจื่อนไขส่วนบุคคลด้านการปรับตัวในช่วงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน: บทสัมภาษณ์

มุมมองหน่วยผลิตและพัฒนานักศึกษาครู	มุมมองนักศึกษาครู
-	<p>“...ด้วยการเปิดปิดของมอกับโรงเรียนด้วยครับ/ค่ะ ทำให้ไม่มีช่วงเวลาได้พักได้รีแลกซ์เลย พอสอบปลายภาคเสร็จพวกผม/หนูก็ต้องไปโรงเรียนแล้ว ถ้าเป็นไปได้ก็อยากให้โรงเรียนกับมหาวิทยาลัยเปิดปิดตรงกันค่ะ จะได้ไม่มีปัญหาตอนลงฝึกสอน พวกหนูก็จะได้มีเวลาเตรียมตัวบ้าง เฮ้อออออ!!!...” (นักศึกษาทุกคน)</p>
	<p>“...ต้องไปเจอกับสังคมใหม่ ครูพี่เลี้ยงผอ. นักเรียนใหม่ ต้องตื่นเช้ามากครับ เพราะบ้านผมอยู่ห่างจากโรงเรียนเกือบยี่สิบโลได้ กลับบ้านเย็น ๆ คือ ผมต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่หมดเลยก็รู้สึกกังวลครับ แต่เดี๋ยวคงปรับตัวได้ครับ” (นักศึกษา 5)</p>

2.2 เจื่อนไขด้านสภาพแวดล้อมและบุคคลใกล้ชิด เป็นเจื่อนไขสาเหตุจากสภาพแวดล้อมและบุคคลใกล้ชิดที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาครูในช่วงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน ประกอบด้วยเจื่อนไขที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรค ดังนี้

2.2.1 กำลังใจจากบุคคลใกล้ชิด คือ การที่นักศึกษาครูได้รับกำลังใจ และคำแนะนำจากครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศ เพื่อนนักศึกษาครู ล้วนเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดและมีอิทธิพลต่อนักศึกษาครู ซึ่งเป็นเจื่อนไขที่ช่วยเสริมสร้างพลังใจให้กับนักศึกษาครูในช่วงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนคำอธิบายดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 เจื่อนไขด้านสภาพแวดล้อมและบุคคลใกล้ชิดด้านกำลังใจจากบุคคลใกล้ชิด: บทสัมภาษณ์

มุมมองหน่วยผลิตและพัฒนานักศึกษาครู	มุมมองนักศึกษาครู
<p>“...นักศึกษาน่าจะไว้เนื้อเชื่อใจหรือว่าจะสนิทใจหรือสบายใจที่จะปรึกษาอาจารย์นิเทศมากกว่า โดยเฉพาะเทอมแรก ดังนั้นช่วงแรกเราต้องคอยให้กำลังใจ ให้ความมั่นใจว่าเขาทำได้ และจะผ่านไปได้” (อาจารย์นิเทศ 3)</p>	<p>“...ก็อย่างในขณะที่ยังสอนถ้าเขาโอเคก็ต้องชื่นชมเขาละนะให้กำลังใจเขาว่าเขาสอนได้ดี แล้วก็ถ้าสอนพลาดก็บอกว่าหนูเสริมตรงนี้อีกหน่อยนึงหนูจะสอนดีมากเลยก็จะต้องบอกลักษณะแบบนี้ไปเชิงบวก อย่าไปติตรง ๆ พุดในเชิงบวก” (ครูพี่เลี้ยง 2)</p>

2.2.2 การให้การเสริมแรงทางบวก คือ การที่นักศึกษาครูได้รับสิ่งเสริมแรงที่ทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจ ก็จะส่งผลให้นักศึกษาครูแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ เพิ่มมากขึ้น วิธีการให้การเสริมแรงมีหลายวิธีทั้งการเสริมแรงทางกาย และทางวาจา เช่น การใช้ถ้อยคำที่แสดงความรู้สึกที่ดี การกล่าวชื่นชม ให้กำลังใจ หรือเป็นการสัมผัส การแสดงออกผ่านทางสีหน้า ท่าทาง การยิ้มหรือพยักหน้า เป็นต้น ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์ พบว่า คำพูดของอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ นักศึกษาครูเกิดความเชื่อมั่น ครูพี่เลี้ยงต้องสร้างบรรยากาศที่ไม่เครียด คอยให้กำลังใจ ต้องให้การเสริมแรงชี้แนะในลักษณะเชิงบวก คำอธิบายดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 เงื่อนไขด้านสภาพแวดล้อมและบุคคลใกล้ชิดด้านการให้การเสริมแรงทางบวก: บทสัมภาษณ์

มุมมองหน่วยผลิตและพัฒนา นักศึกษาครู	มุมมองจากกลุ่มผู้ใช้นักศึกษาครู
“...เวลาลงไปเทศต้องให้กำลังใจต้องเสริมแรงบ้าง ถ้าครูหรือคำหั้น นักศึกษาเขาจะเกร็ง ประหม่า ไม่มั่นใจ แล้วจะเกิดความรู้สึกสับสนต่อการนิเทศได้ ต้องมีวิธีการพูดการสื่อสารที่ทำให้เขาอยากจะทำพัฒนาตัวเอง” (อาจารย์นิเทศ 1)	“...คำพูดของครูพี่เลี้ยงนี่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เขารู้สึกเกิดความเชื่อมั่น ใจ ๆ ต้องชี้แนะในลักษณะเชิงบวก” (ครูพี่เลี้ยงทุกคน)

2.2.3 ความแตกต่างของนักเรียนในชั้นเรียน คือ คุณลักษณะของผู้เรียนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกันทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และด้านบุคลิกภาพอื่น ๆ ซึ่งความแตกต่างเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียนทั้งโดยตรงและโดยอ้อม จึงทำให้ผู้เรียนมีความสามารถและพัฒนาการที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเช่นกัน จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า ความแตกต่างของนักเรียนในชั้นเรียนเป็นเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคสำหรับการออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครูที่มีประสบการณ์สอนไม่มากนัก คำอธิบายดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 เงื่อนไขด้านสภาพแวดล้อมและบุคคลใกล้ชิดด้านความแตกต่างของนักเรียนในชั้นเรียน: บทสัมภาษณ์

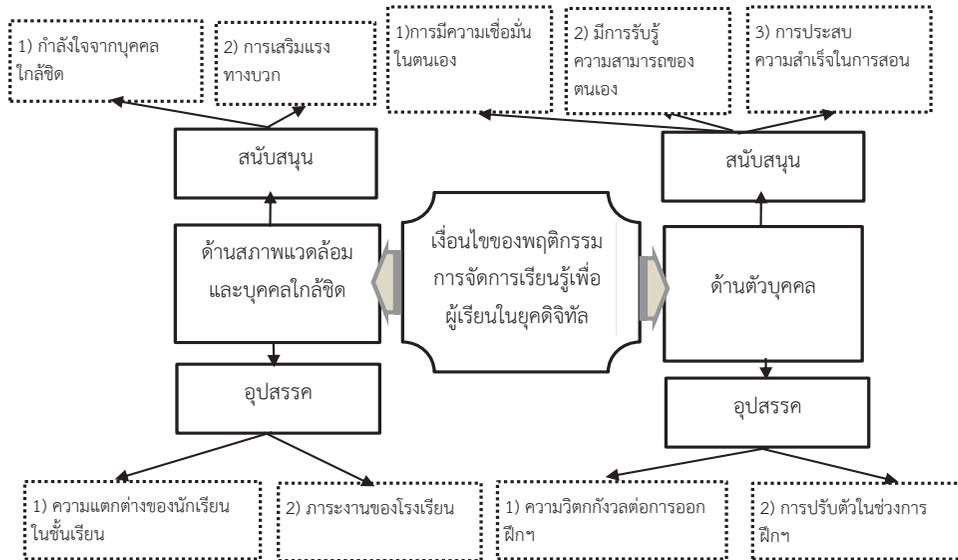
มุมมองหน่วยผลิตและพัฒนา นักศึกษาครู	มุมมองจากกลุ่มผู้ใช้นักศึกษาครู
“...คือเวลานักศึกษาเขาออกไปฝึกประสบการณ์เนี่ยคือเขาต้องเตรียมรับมือพวกนี้ด้วยนะ เพราะในชั้นเรียนเด็กเขาจะมีความแตกต่างกัน ต้องวิเคราะห์และรู้จักเด็กในชั้นเรียนของเรา ก่อนจึงคอยหาเทคนิควิธีการสอน...เขาประสบการณ์ยังไม่มากนัก หลายคนก็จะกังวลเรื่องความต่างของนักเรียนในชั้นเรียน ซึ่งพวกนี้มันเป็นทักษะและเทคนิคที่เขาต้องฝึกฝน...” (ครูพี่เลี้ยง 1)	“...เด็กเขามีความแตกต่างกัน...บางครั้งเราสอนแล้วเด็กไม่เข้าใจ แล้วเด็กส่วนใหญ่ที่เราเจอก็คือไม่กล้าถามจะเก็บความสงสัยนั้นไว้ในใจคือจะไม่ถามเรา ...ในการจัดกิจกรรมก็คือ อยากรู้ให้เด็กสามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับเราได้อย่างสนุกสนาน ทำให้ ออกแบบกิจกรรมลำบากมาก” (นักศึกษา 1)

2.2.4 ภาระงานของโรงเรียน คือ งานในหน้าที่ของครูในโรงเรียนที่นักศึกษาคูได้รับมอบหมายนอกเหนือจากการสอน เช่น การพัฒนาหลักสูตร งานวัดผลการศึกษา งานธุรการ งานให้คำปรึกษา หรือจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งโครงการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนด้านต่าง ๆ และงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากทางโรงเรียน ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์ พบว่า นักศึกษาคูทุกคนมีความกังวลเกี่ยวกับภาระงานของโรงเรียนอื่น ๆ ที่จะได้รับมอบหมาย และกังวลจะมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการสอน รวมทั้งงานในส่วนที่ต้องจัดทำส่งคณะ เช่น รายงาน Case Study โครงการพัฒนาผู้เรียน และงานสัมมนาที่จะได้รับมอบหมายในทุก ๆ เดือน เป็นต้น คำอธิบายดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 เจ็อนไขด้านสภาพแวดล้อมและบุคคลใกล้ชิด: บทสัมภาษณ์

มุมมองหน่วยผลิตและพัฒนานักศึกษาคู	มุมมองจากกลุ่มผู้ใช้นักศึกษาคู
-	<p>“...กังวลครับ/ค่ะ งานที่โรงเรียนเยอะมาก กลัวจะไม่มีเวลาเตรียมสอน ไหนจะส่งงาน ฝ่ายฝึกอีก” (นักศึกษาคูทุกคน)</p> <p>“...อย่างหนูครูที่เลี้ยงบอกว่าจะให้หนูช่วยทำสหกรณ์โรงเรียนด้วยค่ะ...หนูก็กังวลค่ะ ว่าเขียนแผน เตรียมสอนไม่ทัน...” (นักศึกษาคู 5)</p>
	<p>“โรงเรียนหนูเพิ่งมีครูเกษียณอายุไป 1 คน ครูภาษาอังกฤษสอบผอ.ได้ เพิ่งเรียกไป 1 คน ทำให้ครูขาดค่ะ ถ้าหนูไปต้องไปเป็นครูประจำชั้นด้วยค่ะ (สัปดาห์กังวล)” (นักศึกษาคู 10)</p>

สรุปผลการวิเคราะห์เจ็อนไขของพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาคูยุคใหม่ ประกอบด้วย 1) เจ็อนไขด้านตัวบุคคลที่สนับสนุนให้นักศึกษาคูประสบความสำเร็จ คือ (1.1) การมีความเชื่อมั่นในตนเอง (1.2) มีการรับรู้ความสามารถของตนเอง และ (1.3) การได้รับประสบการณ์ความสำเร็จในการสอน นอกจากนี้ เจ็อนไขด้านตัวบุคคลที่เป็นอุปสรรค คือ (1.1) ความวิตกกังวลต่อการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และ (1.2) การปรับตัวในช่วงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน และ 2) เจ็อนไขสำคัญด้านสภาพแวดล้อมและบุคคลใกล้ชิดที่เป็นเจ็อนไขสนับสนุน คือ (2.1) กำลังใจจากบุคคลใกล้ชิด และ (2.2) การเสริมแรงทางบวกจากบุคคลใกล้ชิด นอกจากนี้ เจ็อนไขที่เป็นอุปสรรค คือ (2.1) ความแตกต่างของนักเรียนในชั้นเรียน (2.2) ภาระงานของโรงเรียน สรุปดังรูปที่ 3

รูปที่ 3 เงื่อนไขพฤติกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาครุยุคใหม่

อภิปรายผล

อภิปรายผลการวิจัยในประเด็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 องค์ประกอบพฤติกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาครุยุคใหม่

จัดเป็นพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนในยุคดิจิทัลเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ประกอบด้วย 1) มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนสอน มีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนสอน สามารถวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ และความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Khib-ngoen (2013) ซึ่งได้ศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครุยุคใหม่ ต้องมีการวางแผนและการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียน การสอน 2) มีวิธีการจัดการเรียนรู้และวิธีการถ่ายทอดที่เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน ปรับจาก การสอนไปสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก คอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ Phanit (2012) ได้กล่าวว่า ครูยุคใหม่ต้องทำหน้าที่เป็นผู้ฝึกหรือเป็นโค้ช (Coach) เป็นผู้ช่วยแนะ ปรับจากการสอนไปสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยการทำงานและเรียนรู้เป็นทีม แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับเพื่อนครูที่เรียกว่า PLC (Chalarux, 2015) 3) การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ จัดกิจกรรมที่สนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างสิ่งแวดล้อมดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลมาช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Laohajaratsang (n.d.) ซึ่งได้ เสนอทักษะที่จำเป็นสำหรับครูไทยในมิติของเทคโนโลยีว่า ครูต้องมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเข้ามา ช่วยในการจัดการเรียนการสอน ครูต้องมีทักษะการสื่อสารที่ดี โดยสามารถจัดกิจกรรมให้เชื่อมโยง ระหว่างผู้เรียนกับโลกชีวิตจริงได้ และมีทักษะการใช้เทคโนโลยีซึ่งเป็นทักษะที่มีความจำเป็นสำหรับครู

เพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของผู้เรียน (Sinlarat, 2011) และ 4) มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสม เน้นการพัฒนาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ และ 5) มีทักษะการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ ทั้งนี้สอดคล้องกับ Gerduang (2017) ได้เสนอว่า ครูควรมุ่งการวัดผลและการประเมินผลเพื่อพัฒนา มากกว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับ Phanit (2012) ได้เสนอว่าบทบาทและลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 คือ ครูต้อง “เปลี่ยนวิธีคิด และปรับวิธีสอน” โดยเน้นให้นักเรียนต้องเรียนแบบให้รู้จริง เน้นการลงมือปฏิบัติ เรียนเพื่อไปสู่การเรียนเพื่อค้นหาศักยภาพของผู้เรียน รวมทั้งเป็นนักประเมินเพื่อพัฒนา มีการให้ผลการเรียนรู้ป้อนกลับแก่ผู้เรียน และเมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้วต้องมีการวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนว่ามีผลการเรียนรู้ในระดับใด เพื่อนำผลมาส่งเสริมความสามารถและพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียน (Wiangwalai, 2013)

ส่วนที่ 2 เงื่อนไขพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาครูยุคใหม่

ผู้วิจัยนำเสนอผลการอภิปรายโดยจำแนกเป็น 2 เงื่อนไขหลัก คือ เงื่อนไขส่วนบุคคล และเงื่อนไขด้านสภาพแวดล้อมและบุคคลใกล้ชิด ซึ่งในแต่ละด้านประกอบด้วยเงื่อนไขที่เป็นตัวสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู ผลการอภิปรายปรากฏดังนี้

(1) เงื่อนไขภายในตัวบุคคลที่สนับสนุนพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู ได้แก่ 1) การมีความเชื่อมั่นในตนเอง 2) มีการรับรู้ความสามารถของตนเอง และ 3) การได้รับประสบการณ์ความสำเร็จในการสอน ทั้งนี้ การที่นักศึกษาครูมีการเตรียมความพร้อมที่ดี มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกในการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ การได้รับประสบการณ์ความสำเร็จในการสอน ได้รับการยอมรับจากบุคคลใกล้ชิด ได้แก่ ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ นักเรียนที่ตนสอน ซึ่งหากนักศึกษาครูรับรู้ว่าคุณมีความสามารถนั้น จะไม่ยอมแพ้อะไรง่าย ๆ แต่จะพยายามทำงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งก่อให้เกิดความมั่นใจในความสามารถของตนเอง จะส่งผลให้นักศึกษาครูรู้สึกอึดอ้อม ภาคภูมิใจในตนเอง มีพลังใจในการพัฒนาตนเองต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Bandura (1986) เชื่อว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น มีผลต่อการกระทำของบุคคล ดังนั้น สิ่งที่จะกำหนดประสิทธิภาพของการแสดงออก คนที่รับรู้ว่าคุณมีความสามารถ จะมีความอดทน อุตสาหะ ไม่ท้อถอย และจะประสบความสำเร็จในที่สุด โดยเสนอว่าการใช้คำพูดชักจูงร่วมกับการได้รับประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จย่อมให้ผลดีในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตน สอดคล้องกับ Tschannen-Moran and Hoy (2001) ได้เสนอว่า การรับรู้ความสามารถในตนเองของครูมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน และเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการกำหนดการสอนในชั้นเรียน (Jongjaisurathum, 2016) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Çakmak (2011) ทำการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการสอนในอนาคตของสไตส์การสอนของอาจารย์ ตามมุมมองของนักศึกษา พบว่าหนึ่งในลักษณะของครูที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพของครู

(2) เจ็อนไขภายในส่วนบุคคลที่เป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู ได้แก่ 1) ความวิตกกังวลต่อการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู และ 2) การปรับตัวในช่วงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูในโรงเรียน ทั้งนี้ อาจเกิดจากการปรับตัวกับสภาพแวดล้อมใหม่ บทบาทใหม่ที่ไม่คุ้นชิน ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความวิตกกังวลต่อการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูและอาจส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูใหม่ได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Soithong (2000) ซึ่งพบว่าความวิตกกังวลในการสอน มีความสัมพันธ์เชิงผกผันกับสมรรถภาพด้านการสอนภาษาไทยของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู สถาบันราชภัฏ กรุงเทพมหานคร และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Bundasak, Chaowiang, and Jangasem (2017) พบว่า ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม เช่น สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ กลุ่มเพื่อน และลักษณะอาจารย์ บุคลิกภาพของอาจารย์ที่เป็นกันเอง ไม่กดดันนักศึกษา จะทำให้นักศึกษามีความสุข นอกจากนี้ ลักษณะของอาจารย์ที่เข้าใจธรรมชาตินักศึกษา รักและเอาใจใส่นักศึกษา จะส่งผลให้นักศึกษาสามารถปรับตัวและดำเนินกิจกรรมไปได้อย่างมีความสุข

(3) เจ็อนไขด้านสภาพแวดล้อมและบุคคลใกล้ชิดที่สนับสนุนพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู ได้แก่ 1) กำลังใจจากบุคคลใกล้ชิด 2) การให้การเสริมแรงทางบวก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากนักศึกษาครูเมื่อได้รับกำลังใจ รวมทั้งคำแนะนำจากครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศ เพื่อนนักศึกษาครู ช่วยเสริมสร้างพลังใจให้กับนักศึกษาครูในช่วงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูในโรงเรียน นอกจากนี้ การได้รับการเสริมแรงทางบวก ช่วยให้นักศึกษาครูให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจ ส่งผลให้นักศึกษาครูแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น ถ้อยคำที่แสดงความรู้สึกที่ดี การกล่าวชื่นชม ให้กำลังใจ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Wongtakom (2018) พบว่าการให้รางวัลในการเสริมแรงทางบวกช่วยพัฒนาความมั่นใจในของนักศึกษา สอดคล้องกับ Lamsupasit (2015) ที่กล่าวว่า ตัวเสริมแรงที่เป็นคำพูดสิ่งของหรือคะแนนจะทำให้ นักศึกษามีพฤติกรรมที่มีความถี่เพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของการเสริมต่อการเรียนรู้ของ Vygotsky (1978) ที่กล่าวว่า การช่วยให้ผู้เรียนได้รับความช่วยเหลือและทำงานภายใต้พื้นที่รอยต่อพัฒนาการของตนเอง การได้รับการสนับสนุนการเรียนรู้จากการช่วยเหลือของผู้สอนหรือผู้ที่มีศักยภาพที่สูงกว่า จะช่วยให้ผู้เรียนทำงานให้สำเร็จ จนเกิดความมั่นใจและสามารถกระทำได้ด้วยตนเอง (Seehanat, 2016; Taewattana, Chetchareonrak, & Wiriyanon, 2012)

(4) เจ็อนไขด้านสภาพแวดล้อมและบุคคลใกล้ชิดที่เป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู ได้แก่ 1) ความแตกต่างของนักเรียนในชั้นเรียน และ 2) ภาระงานของโรงเรียน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากนักศึกษาครู กำลังก้าวสู่การเปลี่ยนบทบาทของการเป็นครูใหม่ในโรงเรียน ต้องปฏิบัติงานทั้งงานสอน งานดูแลนักเรียน และงานครูอื่น ๆ โดยอุปสรรคที่เป็นข้อกั่วงวลของนักศึกษาครูใหม่ คือ ชั้นเรียนที่นักเรียนมีความแตกต่างกัน ส่งผลต่อการควบคุมชั้นเรียน และการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่ที่ยังไม่สามารถหาเทคนิควิธีการจัดการชั้นเรียนได้ดันทัก รวมทั้งภาระงานที่ถูกมอบหมายจากทางโรงเรียนที่นอกเหนือจากการสอน ยังต้องรับผิดชอบงานอื่น ๆ ของโรงเรียน เช่น งานโครงการต่าง ๆ งานวิชาการโรงเรียน กิจกรรมนักเรียน ค่ายติวสอบ รวมทั้งโครงการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนด้านต่าง ๆ และ

งานอื่น ๆ เป็นต้น อาจเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูซึ่งอยู่ในบทบาทของการเป็นครูใหม่ ดังผลงานวิจัยของ Aiemyeesoon (2011) พบว่า ปัญหาอันดับแรกของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คือ ปัญหาด้านตัวนักเรียน และกิจกรรมของโรงเรียนมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Faikhamta and Roadrangka (2000) พบว่า กิจกรรมของโรงเรียนเป็นอุปสรรคในการสอนโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ Faikhamta (2010) ได้สังเคราะห์งานวิจัยซึ่งได้เสนอแนวทางใหม่ในการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สรุปได้ว่าการฝึกสอนจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตครูควรร่วมมือกับโรงเรียน โดยควรจัดให้มีผู้ประสานงานในโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับสถาบันการผลิตครู

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในขั้นตอนของการพัฒนานักศึกษาครู ควรให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนวิธีคิด เปลี่ยนความเชื่อในแบบเดิมก่อน ซึ่งจะส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้อย่างคงทนและมีประสิทธิภาพ

2. จากข้อค้นพบของเงื่อนไขของการมีพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัล ในขั้นตอนของการพัฒนานักศึกษาครู ต้องอาศัยความร่วมมือกับบุคคลใกล้ชิดที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาครูในแต่ละช่วงเวลา เช่น ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ โดยเฉพาะการสร้างบรรยากาศในการนิเทศแบบกัลยาณมิตร การให้คำชี้แนะในเชิงบวก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยทำครั้งต่อไป

1. ควรใช้มุมมองทางพฤติกรรมศาสตร์มาทำการศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัลของนักศึกษาครู และออกแบบการวิจัยโดยใช้รูปแบบการศึกษาแบบผสมผสานวิธี ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อได้องค์ความรู้ที่มีความชัดเจนในทุกมิติ และลุ่มลึกมากขึ้น

2. ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบ หรือพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม หรือโปรแกรมเสริมหลักสูตรในการพัฒนานักศึกษาครูยุคใหม่ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักศึกษาครู

เอกสารอ้างอิง

- Aiemyeesoon, P. (2011). Problems and guided development in professional experience training of teacher students from faculty of Arts Education Buditpatanasilpa Institute. In *National academic conference the 1st Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi*. Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Phra Nakhon Si Ayutthaya. [in Thai]
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

- Bundasak, T., Chaowiang, K., & Jangasem, N. (2017). Happily learning among nursing students. *Journal of MCU Peace Studies*, 5(1), 358-368. [in Thai]
- Cakmak, M. (2011). What are prospective teachers 'opinions about their instructors' teaching styles. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 15, 1960-1964.
- Chalarux, N. (2015). The teacher's role and instruction in the 21st century. *Journal of FEU Academic Review*, 9(1), 64-71. [in Thai]
- Chutabhakdikul, N. (2015). Digital generation. *Encyclopedia of Education*, 50(2558), 79-83. [in Thai]
- Creswell, J. W. (2015). *A concise introduction to mixed method research*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Faikhamta, C. (2010). *The study of professional training experiences for pre-service science teachers in five years program according to learning reform*. Bangkok: Office of the Higher Education Commission and The Thailand Research Fund. [in Thai]
- Faikhamta, C., & Roadrangka, V. (2000). Problems in professional experience training of student teachers in the project for the promotion of science and mathematics talented teachers (PSMT). *Songklanakarinn Journal of Social Sciences and Humanities*, 11(2), 151-163. [in Thai]
- Gerdruang, A. (2017). Empowering learning in the 21st century for Thailand society in the digital age. *Journal of Lampang Rajabhat University*, 6(1), 173-174. [in Thai]
- Jongjaisurathum, S. (2016). *Mixed methods research of multilevel causal factors of self-regulated learning of mathematics influencing mathematics achievement of mathayomsuksa 3 students* (Doctoral dissertation). Srinakharinwirot University, Bangkok. [in Thai]
- Khlib-ngoen, W. (2013). *The development of a mentoring social media technology blended model for pre-service teachers professional experience practices* (Doctoral dissertation). Silpakorn University, Nakhon Pathom. [in Thai]
- Lamsupasit, S. (2015). *Theory and behavior modification techniques*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Laohajaratsang, T. (n.d.). *Learning in the next era: the form and future technology*. Retrieved from <http://thanompo.edu.cmu.ac.th/load/journal/50-51/Cteachers.pdf> [in Thai]
- Phanit, W. (2012). *Learning path for students in the 21st century*. Bangkok: Sodsri-Saridwongso Foundation. [in Thai]
- _____. (2015). *Transformative learning*. Bangkok: Siam Commercial Foundation. [in Thai]

-
- Seehanat, J. (2016). *The development of creative writing ability for primary education 6 students based on scaffolding with motivation of thinking question and mind mapping methods* (Master's thesis). Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Pathum Thani. [in Thai]
- Sinlarat, P. (2011). *Sattasila Seven new educational perspectives and seven out-of-the-box instruction*. Bangkok: Dhurakij Pundit University. [in Thai]
- Soithong, S. (2000). *Relationships among knowledge of Thai language of student teachers in Rajabhat Institutes, Bangkok metropolis* (Master's thesis). Chulalongkorn University, Bangkok. [in Thai]
- Taewattana, T., Chetchareonrak, S., & Wiriyanon, T. (2012). Scaffolding theory for learner support in an online learning. *Journal of Industrial Education*, 6(1), 1-11. [in Thai]
- Tschannen-Moran, M., & Hoy, A. W. (2001). Teacher efficacy: Capturing an elusive construct. *Teaching and Teacher Education*, 17(7), 783-805.
- Vanichatanavorachai, S. (2015). Differentiated instruction. *Journal of Education, Silpakorn University*, 13(2), 65-75. [in Thai]
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The developmental of higher psychological process*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Wiangwalai, S. (2013). *Learning management*. Bangkok: Odeon Store. [in Thai]
- Wongtakom, S. (2018). Developing of early childhood education students' confidence in the presentation by giving award for positive reinforcement teaching technique. *CMU Journal of Education*, 3(1), 42-58. [in Thai]
- Wongyai, N. (2017). A guide to developing digital Literacy skills of digital native. *Journal of Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Science, and Arts)*, 10(2), 1630-1642. [in Thai]